

Slovenski Gospodar.

List ljudstvu v poduk in zabavo.

Izhaja vsak četrtek in velja s poštnino vred in v Mariboru s pošiljanjem na dom za celo leto 2 gld. 50 kr., za pol leta 1 gld. 30 kr., za četrt leta 65 kr. — Naročnina se pošilja upravnštvu v tiskarni sv. Cirila, koroško ulice hšt. 5. — Deležniki tiskovnega društva dobivajo list brez posebne naročnine.

Posamezni listi dobé se v tiskarni in pri g. Novak-u na velikem trgu po 5 kr. Rokopisi se ne vračajo, neplačani listi se ne sprejemajo. Za oglasila se plačuje od navadne vrstice, če se napiše enkrat, po 3 kr., dvakrat 12 kr., trikrat 16 kr.

Rojaki slovenski!

Volitve za deželni zbor štajarski so razpisane. Kmečke skupine volijo dne 21., mesta, trgi in trgovinski zbornici dne 23. in veleposestniki dne 26. septembra t. l.

Shod zaupnih mož slovenskih, številno zbranih dne 17. avgusta t. l. v Mariboru, sklenil je po vsestranskem in temeljitem razgovarjanju postaviti kandidate ne samo v kmečkih, ampak tudi v mestnih skupinah.

Za kmečke skupine izbrani in postavljeni so naslednji gospodje kot kandidati:

I. Mariborski- sv. lenarški in slov.-bistriški okraj: 1. Gospod Franc Robič, dosedanji deželni in državni poslanec, bivši okrajni šolski nadzornik, c. k. profesor in veleposestnik v Lembahu pri Mariboru; 2. vlč. g. Mihael Lendovšek, k. s. duhovni svetovalec, župnik, osnovelec slovenske posojilnice v Makolah in odbornik okrajnega zastopa slovenje-bistriškega;

II. Celje-Vransko, Gornjigrad, Laško, Smarje, Konjice: 3. Gospod dr. Jožef Serbec, dosedanji deželni poslanec, načelnik okrajnega zastopa celjskega in odvetnik v Celju; 4. gospod dr. Ivan Dečko, dosedanji deželni poslanec ljutomerski, odvetnik v Celju;

III. Slovenji Gradec, Marenberg in Šoštanj: 5. Gospod Ivan Vošnjak, odbornik okrajnega zastopa šoštanjkega in veleposestnik v Šoštanju;

IV. Ptuj-Rogatec: 6. Gospod dr. Franc Jurčeta, dosedanji deželni poslanec ptujski, odvetnik v Smarijah in veleposestnik v ptujskem okraju;

V. Ljutomer-Gornja Radgona in Ormož: 7. Gospod dr. Janez Rosina, odbornik ljutomerskega okrajnega zastopa in odvetnik v Ljutomeru;

VI. Brežice-Kozje in Sevnica: 8. č. g. Anton Medved, doktor bogoslovja in doktor modroslovja, reichenburški rojak v brežiškem okraju, profesor veronauka na c. kr. gimnaziji v Mariboru.

Kandidati za mestne skupine se objavijo še pravočasno.

Rojaki slovenski! Postavljeni kandidati so znani domoljubi, sinovi kmečkih starišev, prava slovenska kri, vsega zaupanja vredni možje. Volite jih jednoglasno, prepričani, da tako najbolje ustrezate svojim verskim, narodnim in gospodarskim koristim.

V Mariboru, dne 17. avgusta 1896.

Slovensko društvo s sedežem v Mariboru.

Hlapci, dninarji in delavci vsake vrste, pozor!

Dobili ste volilno pravico, tudi vi boste odslej volili svoje poslance v državni zbor. Do zdaj se je vo-

lilo v štirih vrstah. V prvi vrsti so volili graščaki t. j. veliki zemljiški posestniki, katerih posestva so zapisana v deželno plemenitaško knjigo in ki plačajo od zemljišča vsaj 100 gld. letnega davka. V drugi vrsti so volili meščani, ki plačajo vsaj 5 gld. cesarskega davka (brez deželnih doklad) na leto. V tretji vrsti so volile kupčijske zbornice. V četrti vrsti slednjič so volili kmetje in samostojni obrtniki (rokodelci) na deželi, ki plačajo vsaj 5 gld. cesarskega davka.

Vsi tisti moški pa, ki plačajo manj ko 5 gld. davka, do zdaj niso imeli volilne pravice. To se je pa mnogim krivično zdelo, posebno mestnim delavcem, ki so že bolj izšolani. Resnica je, da je reven človek bolj potreben varuha in zagovornika, kakor pa bogatin; tudi delavci naj volijo svoje poslance, da bodo v državnem zboru govorili za revno, delavno ljudstvo in branili ga pred krivico, goljufijo, sleparijo in odrtijo. Tudi delavci morajo pri vojaki služiti in če treba svojo kri preliti za domovino; pa tudi davke plačujejo delavni ljudje, čeravno le posredno: pri kavi, pri petroleju, pri soli, pri tobaku, pri vinu, pivu in žganju, pri vseh z davkom ali carino ali državnim monopolom obloženih stvarih plača tudi delavec svoj davek. Zato ni bilo prav, da delavci v politiki do zdaj niso imeli nobene veljavne besede, da so se postave delale brez njih in dostikrat v njih škodo, ker niso imeli svojih poslancev, da bi jih branili.

Ta krivica se je letos vsaj deloma popravila, volilna postava se je tako predelala, da se je naredila še peta vrsta volilcev, ki bo izvolila v vseh avstrijskih deželah skupaj 72 poslancev. V tej peti vrsti volijo vsi moški, ki so 24 let stari in so Avstrijci, brez ozira nato, ali plačajo kaj davka ali nič. Volili bodo torej skupaj gospodarji in hlapci, mojstri in pomočniki, tovarnarji in njih delavci. Ker je pa podložnih delavcev več, ko samostojnih gospodarjev, zato bodo v tej vrsti po največ krajih delavci odločili, kdo bo voljen za poslanca.

Ravno zdaj zapisujejo vse tiste moške, ki dobijo po novi postavi volilno pravico v peti vrsti; zato opozorjamo vse polnoletne hlapce, dninarje, tovarniške delavce, rudarje in obrtne pomočnike, naj se sami nekoliko pobrigajo za to, da pri zapisovanju novih volilcev ne bodo pozabljeni in izpuščeni. Izključeni od volilne pravice so le taki, ki stojijo pod jerohom ali pa pod varuhom (kuratorjem) in taki, ki so v preiskavi ali so bili zaprti zavolj tatvine, goljufije ali nenravnosti in po prestani kazni še ni minolo pet let, ter tudi taki, ki uživajo javno miloščino.

Novi volilci naj se torej pobrigajo za svojo pravico, pri županstvu bodo že izvedeli, kdaj se bo zapisovanje začelo. Pa še ena reč je, katera jim mora zdaj na skrbi biti: gledati morajo in se podvizati, da se v v politiki nekoliko izšolajo in izučijo. Volilna pravica

je imenitna, kdo jo zna dobro porabiti; nepotrebna, nadležna in včasih celo nevarna pa je za take, ki o javnih, političnih zadevah ničesa ne vedo in se pustijo zapeljati, da izvolijo poslanca, ki njim in celi deželi na škodo deluje in govori. Delavci na kmetih, kakor hlapei, dninarji, rokodelski pomočniki itd. do zdaj niso veliko marali za časnike; odslej pa jih bodo morali pridno prebirati, če hočejo vsaj površno zvedeti, kaj se po svetu godi, o čem se ljudje prepirajo, kakošne stranke so med ljudstvom in kaj vsaka iz njih hoče in zasleduje. Dokler tega ne znajo, ostanejo zgubljene ovce, katere različni pastirji zdaj na levo, zdaj na desno gonijo. Prišli bodo nad nje dobri učeniki, pa tudi krivi preroki; in kdor si sam prave sodbe narediti ne zna, ne bo vedel, komu bi verjel.

Svetujemo torej vsem poštenim slovenskim delavcem, naj bodo že kmečki hlapei in dninarji, ali rokodelski pomočniki, ali rudarji ali tovarniški delavci, naj začnejo pridno prebirati politične časnike. Kdor pa brati ne zna, naj poslušaj pogovore poštenih in modrih možakov, da se bo počasi v političnih zadevah nekoliko izučil in bo polagoma sam razsoditi znal, kdo mu bolj prav svetuje.

Cerkvene zadeve.

Zlata sv. maša preč. gosp. Janeza Bosina v Kozjem.

Veselo je gledati novomašnika pred oltarjem Gospodovim, veličastno pa starčka zlatomašnika, ki je pol stoletja preživel v teški duhovniški službi. Redki so tisti, katerim je ta milost podeljena. Število tovarišev se vedno krči. Duhovnik si nakoplje razne bolezni, in tako gine tovariš za tovarišem. Leta 1846. bilo je posvečenih 16 mladih duhovnikov in od teh še živita samo dva, gosp. župnik Jurij Kopriva pri sv. Roku v Selah in preč. g. kanonik in dekan kozjanski, Janez Bosina, ki so dne 3. avgusta obhajali slovesno zlato sv. mašo. V svoji skromnosti so hoteli natihoma Bogu zahvalno daritev opraviti, vendar dekanijski duhovniki so jih pregovorili, naj to slovesno naredijo. Priprave so bile velikanske. Dekleta so pletle 14 dni vence; vozili so mlaje in stavili slavoloke s primernimi napisi, in vse pod vodstvom č. g. kaplana Kokelja.

V nedeljo, dne 2. avgusta bil je trg Kozje že praznično oblečen, pripravljen mile goste sprejeti, katerih smo od vseh strani pričakovali. Prvi prišel je graščak kozjanske graščine, gosp. vitez Gossleth iz Hrastnika, ki si je stekel ne malih zaslug, da se je slovesnost izborna obnesla. Poslal je vozove za goste do Poličan in naročil na svoje stroške umetalni ogenj. V mraku so se pripeljali dragi gosti iz Maribora, preč. gospod dr. Jožef Pajek, odposlanec knezoškofa, prof. Zidanšek in prof. Kavčič in dr., potem preč. prošt ptujski, vlč. gospod nadžupnik konjiški s svojim vikarijem. Pri prihodu je zablščal celi trg Kozje — vsako okno je bilo razsvetljeno, zvonovi so peli, topiči pokali, s hribov pa so kresovi oznanjevali daleč po svetu, da se v Kozjem nekaj posebnega obhaja. Zdaj še pride godba, ognjegasci z lampijoni, in pevci so zapeli par lepih slovenskih pesmic. Okoli 9. ure so začeli spuščati rakete, in umetalni ogenj je iz kozjanske razvaline v raznih barvah razsvetljeval kozjansko dolino. Ogromna množica se temu ni mogla dosta načuditi.

Dne 3. avgusta so vreli ljudje že od ranega jutra od vseh strani. Ob 9. uri je bil trg pred župniščem napolnjen. Tukaj so se postavila belooblečena dekleta

domače in kakih 21 pištanske župnije. Uvrstili so se šolarji, godba iz Podčetrтка in do 45 duhovnikov. Solze so marsikomu zaigrale v očeh, ko je zagledal na pragu župnišča starčka gosp. kanonika s zlatomašniško palico v roki. Tukaj sta pozdravila gosp. jubilanta mladenič in deklica v lepi obleki. Belooblečena učenka pa je pozdravila došle gospode goste in želela, naj bi vsak dočakal tudi zlate sv. maše. Dolgi spreved se je pomikal nato v krasno okinčano cerkev.

V cerkvi so zapeli pesem: »Pridi sv. Duh«, in na prižnico so stopili kanonik dr. J. Pajek, ki so z le njim lastno zgovornostjo in vnemo govorili. Navedli so marsikatero zanimivo prigodbo iz življenja g. jubilanta. Mnoge solze so tekle iz očij hvaležnega ljudstva. H koncu pa so prebrali g. govornik pohvalno pismo mil. knezoškofa, katero je nezmerno razveselilo duhovne sobrate, kakor tudi zbrano ljudstvo. Iz tega pisma se razvidi, koliko dobrega so storili gospod zlatomašnik tekom polstoletja. Posvečeni so bili kot bogoslovec-tretjeletnik leta 1846. V pastirstvo so šli s 1. sept. 1847 in sicer kot II. kaplan v Konjice. Dne 22. avg. 1849 so se preselili na Bizeljsko, kjer so pastirovali do 23. aprila 1857. Od tam so jih prestavili k Sv. Križu na Slatini in tukaj pomagali so pasti čredo Gospodovo do 1. maja 1862, ko so dobili mestno župnijo Slovenji Gradec. Postavili so tukaj lepo župnišče in si stekli tolikih zaslug, da so dne 2. marca 1869 postali duhovni svetovalec, na kar so čez 2 leti postali, namreč 1. marca 1871, župnik in dekan v Kozjem. (Konec prih.)

Gospodarske stvari.

Zakaj bolehajo in poginjajo svinje?

Zato, ker so temu največ, če ne vse, krivi ljudje sami. Sploh je znano, da v poletni vročini ljudje ne upajo pitati svinj, ker bi od debelosti poginile. To pa je kriva misel. Ravno v poletju in še najbolj jeseni pred hudo zimo je treba pitati svinje zato, ker se tedaj veliko lažje odebelijo, ko jih ne muči zima in ker je jeseni največ piče in je tedaj piča ob enem boljša, kakor po zimi.

Zakaj svinje poginjajo? Znano je, da svinje dobivajo neko perečo bolezen. Ta bolezen pa je vnetje krvi in celega života. Svinja ima več toplote v sebi, kakor človek, ker ima tudi gotovo bolj vročo kri. In ravno to je uzrok, da se ji kri rada vname. Pa še ni samo ta uzrok, ampak največji uzrok tega je ta, da svinja mora biti dan na dan v ječi, kakor hudodelnik, v tesnem in vročem svinjaku ali hlevu, tudi imajo umazana korita ali kopanje, v katerih je zastarana, okisana in zamazana hrana.

Ako hočeš, da boš imel zdrave svinje, moraš imeti red. Skrbi, da bodo svinjaki ali hlevi po letu kolikor toliko v senci, okoli svinjakov tako imenovani »okol« ali dvorišče za svinje. Dobro je, ako je v »okolu« kako sadovno drevje n. pr. slive in voda, ali tudi kalúža, da se svinja skali, kadar je potrebno. Ker pa po kaluži postane omazana, zato je še boljše, da svinje v vsakem vročem dnevu s svežo vodo poliješ in jih umiješ. Kadar je hladno, jih ne moči, ker bi se ti prehladile. Potrosi kaj malo zrnja v »okolu«, kjer hočeš svinje umivati, da se s zrnjem motijo, in potem boš jih umival, kakor hočeš, posebno, ko jih že na to privadiš. Umivati svinje — torej naj tudi svinje knajpajo? Da, in zagotovim te, kako čudotvorna je voda ravno pri svinjah. Ako polagaš svinjam, ozirom na redilnost vsaj srednje mere klajo, in jih umiješ, kakor sem že omenil,

vsakokrat, ko je vroč dan, boš opazil, da so ti svinje po vsakem umivaju lepše, večje in debelejšje. Ako svinja zbolí, vlivaj v njo olja. To je sicer dobro, da se v nji zasušeno razmoči. Poskusi pa še poleg tega jo umiti dva- do trikrat na dan, in voda bo pomagala veliko več še kakor olje. Če pa bi bilo nevarno, da bi se bolna svinja prehladila, ko jo na dan večkrat umivaš, jo po vsakem umivanju pokrij.

Svinjam ne smeš nikoli dati parjenega drača, ne oseta, in ne drugega drača, posebno škodljiv je še parjeni slak. Sicer pa je vsakemu živinčetu škodljiva parjena trava. Umij s svežo vodo ali pa tudi s kropom vsaki dan kopanje ali korita in škafe in sploh vso posodo, v kateri nosiš svinjam klajo. Kar nesnage skopaš iz kopanje, ne meči v svinjak, tudi zunaj svinjaka blizu ne, ker je taka reč okisana klaja, ki živinčetu smrdi in škoduje in se od te še nova klaja kolikor toliko okisa. Tudi skrbi, da svinje dobijo večkrat v poletju in po zimi mrzle sveže vode, ker jo mora večkrat piti, kakor vsaka stvar. Skrbi tudi, da bodo svinje imele vedno dovolj hrane, tudi plemene, torej jim je treba večkrat, da pogostokrat na dan polagati. Da je treba vsaki dan kidati, to vé vsakdo, ki le hoče.

Po zimi mi je neki kmet pravil, da je njegovim svinjam zavrela kri in je rekel, da zdaj vendar ni to prišlo od vročine. Jaz pa sem trdil, da je. Saj je sam omenil, kako pahne iz svinjakov, ko jih odpre, ker ima zelo okovarjene, kar je sicer prav, toda treba je večkrat svinjake prezračiti, tudi v toplih solnčnih dneh svinje pustiti iz svinjakov, da se spregibljejo in navžijejo svežega, zdravega zraka.

Sejmovi. Dne 24. avgusta na Laškem, v Arvežu, pri Sv. Duhu na Stari gori, v Cmureku in Velenju. Dne 26. avgusta v Ljubnem. Dne 28. avgusta v Celju.

Dopisi.

Iz Žalca. (Vsem hmeljarjem!) Bliža se čas hmeljske kupčije in radovedno že sedaj ljudje povprašujejo: Kako bode letos s hmeljem in kakšno ceno bode imel? Na te vprašani danes še nihče odgovora dati ne more. Vendar se pa lahko reče, da letos hmelj ne bode kaj posebno drag. Hmeljarsko društvo si šteje v svojo dolžnost, da tudi letos opozori hmeljarje na tri napake, katere se vsako leto ponovijo, in katere so deloma krive, da pride naš hmelj vedno bolj ob dobro ime in da je njegova cena vedno slabša. Prva napaka je, da ljudje vse preveč neprodanega hmelja pošiljajo v Zatec in Nirnberg — v komisijon, kakor pravijo. Hmeljski barantavci pa, ko vidijo toliko nakopičenega hmelja, mislijo, da ni treba hmelja še iskati, saj ga imamo tu zadosti, se med seboj zmenijo in določijo ceno po lastni volji. Vse drugače bi bilo, ako bi kupci prisiljeni bili, da pridejo v naše kraje in da kupujejo hmelj na domu hmeljarja. Da pa bodo ti vedeli, kako se hmelj v Nirnbergu plačuje, ukrenilo je hmeljarsko društvo, da bode vsaki dan na rotovski hiši v Žalcu na črni tabli zapisana cena hmelja, katero bode društvo telegrafičnim potom dobivalo vsaki drugi ali tretji dan in sicer od 1. septembra začeni — tako dolgo, kakor bode potreba. Druga napaka je, da ljudje hmelj ali prezgodaj ali prepozno obirajo in da ga na solncu posušé. V sušilnicah ali v senci posušen hmelj mora biti lepó zelen — ne pa bleskav in rjav. Prevelike in dolge bučke naj se posebno nabirajo ali pa naj se pusté na hmeljevki. Kdor v tej zadevi ni popolnoma poučen, naj pa vpraša. Tretja napaka je pa, da se hmelj premalo čisto obira.

Hmeljeve bučke morajo biti posamezne — ne po 5 ali 6 v grmušeljnih skupaj in vsaka naj bi imela 1 cm dolgi pecelj ali štingel. Lepo, čisto blago mora biti tudi brez hmeljevega perja in drugih smetij. — Konečno še nekaj v pojasnilo. Kadar je hmelj drag, takrat ga ljudje prav skrbno in čisto obirajo; kadar pa je dober kup, takrat pa prav površno — in to je velika pomota. Kadar je hmelj drag, takrat ga lahko prodaš, in če je tudi poln perja in smetij in če so bučke zelene ali bleskave, 2, 4 ali 6 cm dolge, to je vse eno; vse gre v denar. Ravno nasprotno pa je, če je hmelj dober kup; takrat se pa že malo slabše blago, prodati ne dá. Hmeljarji, držite se teh nasvetov in gotovo vas ne bode grivalo. — Društveno vodstvo južnoštajarskega hmeljarskega društva.

Z Dobrne. (Cesarjevanje in zlata poroka.) Rojstveni dan svetlega cesarja se je po starej navadi obhajal slovesno. V ponedeljek zvečer se je priredila razsvetljava na topliških prostorih, blizu hiše-zdravilnice pokali so topiči in praskale so rakete. V vtorek se je popevala sveta maša. Pač ni treba praviti, da je pri službi božji zraven cesarju vedno zvestovdanih domačinov bilo tudi veliko ptujcev, ki so prišli krepčat se v toplico. K imenovanej slavnosti pa se je letos pridružilo še to, da sta po svetej maši zakonca Janez Cerkovnik pa njegova žena obhajala zlato poroko. Prvo-krat sta si pred oltarjem roko podala dne 18. februvarija 1844, torej sta na rojstveni dan cesarjev dopolnila ravno 52½ let, odkar sta prevzela »jarem« zakonski. Že mnogo let životarita ženin in nevesta v okolici Zavrhu v nemalem uboštvi. To so prečastiti gospod kanonik-župnik Gajšek naznanili topličarjem, a totí so v kratkem času zložili toliko denarja, da se je starej zakonskej dvojici oskrbela nova svatovska obleka in druge potrebne reči za svatovščino.

Z Veličan. (Grozen dan.) Dne 6. avgusta zjutraj ob 7. uri pobila je toča velik del Murskega polja, deloma že drugokrat. Pri nas pa v ljutomersko-ormoških goricah tokrat ni bila toča, samo le nevihta z dežjem. Od daleč pa se je slišal ta dan bobneči grom celi dan in nebo je bilo neprenehoma prevlečeno s temnimi oblaki, proti večeru slišalo se je gromenje vedno bliže in ob 7. uri, o groza, prihrula je toča v naše bogato obložene gorice, pa kaj pravim toča, padali so kosovi leda po 6 in 7 cm široki, debeli, kakor kurja jajca. To je trajalo blizu četrt ure, za tem pa je lil dež tako naglo, da so se valovi delali po zemlji. Nevihta in grom sta se polegla z večkratnim ponavljanjem še le ob 11. uri po noči. To je bil v resnici grozen dan; marsikdo, ki sicer ni prijatelj molitve, držal je trepetaje v roki rožni venec ter glasno klical Boga in Marijo pomoči; toda zastoj! Neskončno pravična božja roka nas je udarila po našem zasluženju. Bodi si gospodar, kakor viničar želita si po dolgi zimi prijetnejše spomladi, da bi se pričelo delo po vinogradih; toda reči se mora, da se že s prvim delom žali dobri Bog. Dandanes ni več nobene izjeme, ženske kakor moški, stari kakor mladi, vse je pijano grešnega veselja, o takih prilikah smešijo se božje naredbe, krščanska vera in duhovniki, pojejo se grde pesmi, skrunijo se celo zakonske zvestobe in Bog ve, kaj še vse družega, da celo posvečevanja praznikov ni prav več. Tako kličejo delavci vinograda celo leto božje maščevanje nad sebe, in kadar nam žuga pravična kazen, v skrajni sili še le, spominjamo se neprecenljivih božjih dobrot. Brzdajmo torej svoj jezik in vsa huda nagnenja, pojmo pri delu poštene pesmi, nadzorujte in svarite, gospodarji in nadzorniki, svoje delavce, in tako bode tudi ljubi Bog z mogočno svojo roko brzdal nam sovražne elemente, nas bo le svaril, ne pa strašno kaznoval.

Od Sv. Križa na Murskem polju. (Betežniki?)

V predzadnji številki »Domovine« se je čital dopis o veselici na Kamensčaku. Dopis sam na sebi bi bil hvalevreden, ako ga dopisnik ne bi bil porabil v to, da je zopet na »fin« način mahnil po križevskih rojakih, kakor se je to v »Domovini« že po zimi enkrat zgodilo. »Samo Križevčani so doma ostali, so prè betežni«. Bi-li morali mi Križevčani res pri vsaki veselici biti? Smo-li mi trabantje Ljutomeržanov? Sicer pa dopisnik k sklepu svojega dopisa sam ovrže svojo trditev, da Križevčanov ni bilo, s tem, da pravi, da je bilo tam precejšnje število vrlih križevskih dijakov. Ali križevski dijaki niso Križevčani? Niso-li oni zmožni, Križevčane zastopati? A morebiti si dopisnik misli, zaradi teh besedic pa se vendar ni treba jeziti. Mi se tudi ne jezimo, a povdarjati moramo, da ni lepo od narodnega moža, da tako rad zbadá svoje rojake. Že po zimi je neki dopisnik iz Kameščaka nas zbadal, pišoč v »Domovini«: »Kako lepo, da rase po Murskem polju modriš (nemškutarstvo), posebno pa pri Sv. Križu«. Ljubi Ljutomeržan! Pred lastnim pragom pometi, tam izruj ves modriš, ki pri vas tako bujno cvete, potem pa pridi k nam in z veseljem ti bomo pomagali poskati in izruvati tudi ta modriš, ki rase na zemlji križevske fare. A hvala Bogu, veliko ga tu ne boš našel. V katerih rokah pa bi bil okrajni zastop, ako bi bili mi križevski kmetje res nemškutarji in ne odločno narodni? Pred volitvijo nas poznate, takrat ste nam tudi prijazni, drugače pa bi se radi »špičkali« z nami. Ste-li vi v resnici taki narodnjaki, da bi smeli druge smešiti? Je-li morebiti to dokaz vaše narodnosti, da celó v čitalnici imate »Neue freie Presse«, katero so že pošteni Nemci zavrgli? Je-li to dokaz vaše narodnosti, da nekateri prav radi zahajate k Thurmann-ciu in Sideritschu? Ne in stokrat ne! — Te besede nisó pisane iz sovraštva, ampak samo zato, ker so bile potrebne. Bodimo si Križevčani in Ljutomeržani dobri sosedje, kakor poprej!

Iz Ptujja. (Imenik p. n. udov »Dijaške kuhinje«). [Konec.] Murkovič Fr., župnik pri Sv. Barbari v Halozah, 2 gld., Janžekovič V., kaplan v Čadramu, 1 gld., Zelenik J., predsednik okr. zastopa v Ptujju, veleposestnik in profesor, 30 gld., dr. Gregorec Lavoslav, kanonik v Novi cerkvi in drž. poslanec (po g. Gregoriču), 10 gld., Šoštarič Ferd., župnik pri Mali Nedelji, 2 gld., Marzidovšek J., c. in kr. voj. kaplan v Trstu, 3 gld., Meško Jak., kanonik pri Sv. Lovrencu v Slov. gor., 5 gld., Kunstek Marija, prof. udovala v Ptujju, 5 gld., okr. zastop v Ormožu, 25 gld., okr. zastop v Slov. Bistrici, 10 gld., okr. zastop v Ptujju, 200 gld., ob pogrebu † prof. Kunsteka g. Gregorič nabral (dr. Geršak 5 gld., Mikl 2 gld., Štabuc 1 gld. 50 kr., Kralj 5 gld.), skupaj 13 fl. 50 kr., posojilnica v Makolah, 20 fl., družba sv. Cirila in Metoda v Ljubljani, 50 gld., posojilnica v Ormožu 15 gld., posojilnica v Gornji Radgoni, 10 gld., posojilnica v Ptujju, 100 gld. in g. Roza Spindler v Brežicah, vsled oporoke zamrlega soproga, 5 gld. — Vsem p. n. blagim darovateljem izrekajo najtoplejše zahvalo ter se priporočajo v imenu učeče se mladine za nadaljne podpore in naklonjenosti: dr. Ploj, odvetnik v Ptujju, predsednik; prof. F. Majcen, blagajnik; Al. Bratuša, benefikat v Ptujju; M. Cilenšek, profesor v Ptujju; Ant. Gregorič, tajnik v Ptujju; S. Ožgan, c. kr. notar v Ptujju; odborniki društva »Dij. kuhinje« v Ptujju.

Iz Celja. (»Dijaška kuhinja«) štcje koncem X. društvenega šolskega leta šestnajst pokroviteljev in sicer p. n. gosp.: Mihael Vošnjak, državni poslanec, Jurij Detiček, c. kr. notar v Celju, Dragotin Škrbec, vikarij v Konjicah, J. Šepic, trgovec v Konjicah, dr. Jos. Sernee, odvetnik v Celju, Josip Žehelj, župnik v Mozirju, Janez Zupanc, posestnik v Gaberjih, Peter Majdič, lastnik parnega mlina v Spodnji Hudinji, Jurij Bezenšek, župnik v

Čadramu, Franc Ogradi, opat v Celju, Marija Bratanič, posestnica v Celju, slav. posojilnice: Celje, Žalec, Šostanj, Mozirje in sl. okrajni zastop v Gornjem gradu. — V desetem društvenem šolskem l. 1895/96 so darovali drugi p. n. gg. podporniki in dobrotniki in sicer: Št. Pavelski tamburaši po gospdč. Mankočevi 10 gld.; dr. Dečko Ivan, odvetnik v Celju, 10 gld.; Preskar Karol, kaplan v Šostanju, 2 gld.; Hribovšek Karol, sem. ravnatelj v Mariboru, 2 gld.; Majdič Peter, lastnik parn. mlinov v Celju, 100 gld.; Majdič Vinko v Kranji, 50 gld.; Kolšek Vinko c. kr. notar v Kranjski gori, 5 gld.; slavna posojilnica Žalec 20 gld.; Reich A. v Gradcu 10 gld.; Kleine Florjan, župnik v p. in duh. svetnik v Celju, 10 gld.; Koblar Anton v Ljubljani, 3 gld.; Zanier Norbert, veletržec v Št. Pavlu, 10 gld.; Ribar Anton, župnik v Št. Vidu pri Planini, 5 gld.; Gomzi Franc, posestnik in gostilničar v Ormožu, 1 gld.; Vodusek M., geometer v Ptujju, 2 gld. 50 kr.; Schmidinger Karol, c. kr. notar v Kamniku, 20 gld.; Rozman Ferdinand v Knittelfeldu, 1 gld.; Korošec Mihael, župnik v Loki, 3 gld.; Fischer Anton, župnik v Dolu, 3 gld.; Vraz Janko, župnik pri sv. Florjanu na Boču, 1 gld.; Lom Fran, kaplan v Šostanju, 1 gld.; Kolar Anton, kaplan v Marenbergu, 1 gld.; Kuder Mihael, veleposest. na Voglajni, 5 gld.; Serajnik Lovro, nadučitelj v Prihovi, 1 gld.; Flis Fr., posestnik v Prihovi, 2 gld.; Brdnik Tereza na Prihovi, 50 kr.; Sabina Serajnik-ova na Prihovi 50 kr.; dr. Hrašovec Juro, odvetnik v Celju, 5 gld.; Gomilšek Jakob, c. kr. profesor v Trstu, 10 gld.; Šuta Ropert, bivši dekan na Zavrču, 20 gld.; Cerjak Jože, kaplan v Rogatecu, je poslal: od duhovnikov, zbranih pri pastoralni konferenci v Rogatecu, darovanih 13 gld. 50 kr.; na god J. Kranjca v Olimji nabrane 3 gld. in od naslednjih darovane zneske in sicer: Orožen A., c. kr. davk. kontrolor v Rogatecu, 2 gld.; Berlis Josip, trgovec v Rogatecu, 2 gld.; Paulin A., živinozdravnik, 1 gld.; Hribar Ivan, dež. posl., 1 gld.; Vogačnik 1 gld.; Rahne J. 1 gld.; Mankoč 1 gld.; Rutar S. 1 gld.; Homan Oton 1 gld.; dr. Gasparac A. 1 gld.; dr. Smičiklas 1 gld.; Badalič H. 1 gld.; dr. Majcen-ova 1 gld.; Bačič 1 gld.; dr. Marik 1 gld.; Bakarčič Ljubica 1 gld. in dr. Voršak 50 kr., vkup 35 gld.; slavno županstvo trga Mozirje 10 gld.; Lenček Frana, dek. veleposestnik na Blanci, 10 gld.; Drdlik Josip, provizor v Gorenčah pri Rudi, 2 gld.; Kupljen Anton, c. kr. notar v Črnomlju, 3 gld.; Peklar Franc na Dolu, 2 gld.

(Dalje prih.)

Politični ogled.**Avstrijske dežele.**

Dunaj. Nj. veličanstvo svetlega cesarja pride obiskat ruski car Nikolaj s svojo soprogo dne 27. avg. ob 1/2 11. uri dopoldne in ostane na Dunaju dva dni. — Prih. nedeljo bode shod protisemitskih zaupnih mož, da se izberejo kandidati za deželni zbor. V prih. deželnem zboru nižjeavstrijskem bodo gotovo imeli protisemitje večino, dasi Schönererjanci zgago delajo.

Češko. V Podjebradu so oni dan odkrili spomenik kralju Juriju Podjebradskemu. Ob tej priliki se je dr. Herold s svojo mladočeško bučo zaganjal v katoliško cerkev, ne pomislivši, da so si ob Petrovi skali že mnogi glave razbili.

Štajarsko. Nemški konservativci so izdali oklice za deželnozbornske volitve, v katerem naglašajo, da tudi proti Slovencem hočejo biti pravični. — Zoper Kaltengerja ne kandiduje več Ahac, ampak znani Morre; pa tudi ta ne bode zmagal! — V Ljubnem so dne 15.

avgusta zborovala vsa katol. delavska društva sekovške škofije.

Koroško. Mil. knezoškof dr. Kahn so izdali posebni pastirski list z ozirom na bodoče deželnozbornske volitve. — Shoda katol. političnega in gospodarskega društva za Slovence v Rožeku in Galiciji sta bila izvrstno obiskana. Slovenci bodo pri volitvah stali kakor eden mož. Tako bodi tudi pri nas!

Kranjsko. Shod slov. delavskih stanov v Ljubljani dne 15. avgusta je bil sijajen. Prišlo je iz raznih slov. krajev 53 zastopnikov, navzočih pa je bilo okoli 250 mož. Posvetovali so se, kako pomagati kmečkemu, obrtnemu in delavskemu stanu. Več prih. — Čitalnica v Starem trgu pri Ložu slavi prih. nedeljo 10letnico svojega obstanka. — Namesto pok. Kluna bode za državni zbor bojda kandidiral dr. Žitnik.

Primorsko. Po Goriškem hodijo takozvani politični lajnarji, ki posredujejo med našimi in italijanskimi Lahoni. — V Gorici so slov. stariši zopet poslali prošnjo na ministerstvo za slov. ljudsko šolo. Naj bi ta prošnja bila v tej reči zadnja!

Ogersko. Madjari so dozdej vedno sovražili Ruse; saj vemo, zakaj. Te dni pa se je to sovraštvo nakrat spreobrnilo v veliko ljubezen. Car Nikolaj II. je namreč daroval ogerskemu narodnemu muzeju sabljo Rakocijevo. — Ta teden so v Budapešti zborovalo ogerska katoliška društva. Zastopanih je bilo okoli 400 društev.

Vnanje države.

Rim. V nedeljo so sv. očetu častitali za god kardinali in drugi dostojanstveniki. Papež so se dolgo z njimi razgovarjali, marsikaj pohvalili, med tem tudi nameravani protiframasonski shod v Tridentu, za katerega se zanima tudi grof Badeni.

Italijansko. Prestolonaslednik Viktor Emanuel se je dne 18. avgusta zaročil s princezino Heleno, hčerjo črnogorskega kneza. — Nesrečni general Baratieri je moral stopiti v pokoj. Vlada bi bila vesela, ko bi se hotel tudi umiriti ali vpokojiti abesinski kralj Menelik.

Francosko. Ministerski predsednik Meline je te dni kmetovalcem obljubil, da se v kratkem morajo urediti kmečke zavarovalnice in ustanoviti kmetijske zbornice. Bog ve, kdaj mi v Avstriji kaj tacega dobimo!

Nemško. Nemci bodo dobili novega vojnega ministra, bržčas Gosslerja, ki je vnet za pomnoženje vojaščine. Dosedanjega ministra Bronsart so bržčas odstavile razne spletke, ki so že dalj čas na dnevnem redu na nemškem cesarskem dvoru.

Rusko. Car je ukazal, da se Fincem dá zopet samouprava, zlasti da si smejo uradnike sami imenovati. Tudi Poljaki bojda dobijo mnogo svobodščin. — Znaprej bodo oni, ki ne znajo brati, morali pri vojakih služiti pet let, v rezervi pa 13, drugi pa manj let.

Bolgarsko. Stojlovo ministerstvo je te dni odstopilo, in novo vlado mora sestaviti znani ruski prijatelj Cankov. Daleč je že prišel knez Ferdinand; najprej je Rusom na ljubo daroval sina Borisa pravoslavju, sedaj pa Rusom izročča svoje ministre.

Srbsko. Kralj Aleksander se bojda v kratkem zaroči s črnogorsko princesino Ano. — Ono nedeljo so radikali napravili v Belem gradu velikanski shod. Prišlo je okoli 17tisoč udeležencev. Zahtevali so marsikaj; toda mladi kralj jim ni naklonjen.

Črnogorsko. Dvestoletnica črnogorske vladarske rodovine Petrovič-Njegoš se ne slavi letos meseca septembra, ampak prihodnje leto, ker priprave za vsprejem gostov še niso dogotovljene.

Turško. Na Kreti so Turki zopet začeli krutosti in izgrede, zlasti je v nevarnosti mesto Kandija, kamor je udrlo 3000 oboroženih Turkov. Vojaški poveljnik na

Kreti je postal Zihni-paša, ki pa bode krščanske Krečane slabo pomiril.

Za poduk in kratek čas.

Madjari in njih navali na slov. Štajar.

(Zgodovinski spominki; piše M. Slekovec.)

(Dalje.)

Tudi v novem domovju Ogri niso imeli miru pred Pečenegi, ki so jih vedno napadali. Zato so se preselili dalje proti zapadu za reko Bug. Tam jih je okoli l. 840. našel bolgarski poslanec ter jih nagovarjal, da bi udarili na Macedonce, ki so z Bolgarskega pregnani se ob Donavi pripravljali na zopetni napad. Ravnokar so se hoteli na ladije carigrajske podati, da bi se po Črnem morju prepeljali v prejšnjo svojo domovino, ko jih pri izlivu Donave napadejo Ogri. A Macedoncem se je posrečilo, odgnati Ogre in izvršiti svoj namen.

Pri Črnem morju se je z Ogri sešel sv. Ciril, ko je šel h Kozarom. Pa tudi tukaj niso dolgo ostali, nego so se preselili zopet drugam. V njihovem novem domovju navaja Konstantin Porph. reke: »Baruch, Kubo, Trullus, Prut in Seret.« Poslednji dve reki sta nam znani ter kažeta na to, da so se Ogri ondi naselili, kjer so pred kratkim bivali pregnani Macedonci, namreč v Moldavi in v naddonavski Vlaški.

V Kozarih je med tem nastala domača vojska, katere nasledek je bil, da so se tri plemena od Kozarov odtrgala in se združila z Ogri pod imenom Kovarov. In ti Kovari-Ogri so se naselili med Bugom in Prutom, kjer jih je našel l. 884. sv. Metod. Cesar Leon jih je najel, da so se z njim vojskovali zoper Bolgare. In tako so l. 888. pod vodstvom Liuntina, sinu Arpadovega, v treh bitkah premagali Bolgare in Simeona kralja oblegali v Mundragi. Med tem je Simeon sklenil mir z Leonom, in Ogri so se vrnili, od koder so bili prišli.¹⁾

Do zdaj smo črne Ogre lahko zasledovali, a znaprej je drugače: Gotovo je sicer, da so naprošeni od nemškega kralja Arnulfa l. 891. udarili na Svetopolkovo državo, ali vpraša se, kje in odkod? Kateri se ravna po grških in latinskih zgodovinopiscih, so o tem raznih mislij, — treh mnenj. Jedni pravijo, da so Ogri šli čez Sedmogradsko; po mnenju drugih so prišli skoz klanec Karpatov, a tretji trdijo, da so dospeli od dolnje Donave.

Prvih mnenje nima nobenih zgodovinskih dokazov. Drugih mnenje se opira na pripovedovanje že označenega »Anonymusa Belae regis notarius-a«. Ta pa je zamenil poznejše Polovce z Ogri Arpadovimi in prvih prehod čez Karpate pripisuje drugim. Po tem takem se nam je okleniti tretjih, ki pravijo, da so Ogri prišli od ogla dolnje Donave nasproti Belgradu.²⁾ Arnulf je namreč s treh strani udaril na Svetopolka, on sam od Aniže in njegova zaveznika, Braclav od Drave, Arpad pa od izliva Tise. Prva nista nič opravila, a Arpad jo je pošteno staknil. Pečenegi namreč so z bolgarskim kraljem udarili na doma ostale Ogre in jih ali pomorili ali izgnali. Tako med Karpati in Donavo stisnjeni od Pečenegov, od Arnulfa zapuščeni, zaprosijo Ogri pomoči pri Svetopolku. Ta je vsprejel darove, katere so mu prenesli, in jih pustil na svoji zemlji. Naselili so se ob rekah Tisa, Temes, Tutes (Bega), Kruš (Körös, Krizas) in Maroš. Prvo naseljenje črnih Ogrov v Potisju spada torej okoli l. 893.

Po smrti Svetopolkovi l. 894. sta njegova sinova

¹⁾ Fr. V. Sasinek, Arpad a Uhorsko, 3 in sl.

Mojmir II. in Svetopolk II. živela le dve leti v miru. Nad njima se je izpolnil pregovor: »Inter duos litigantes tertius gaudet« (kjer se dva prepirata, se tretji veseli). Arnulf namreč gre zopet z Braclovom in Arpadom z vojsko na Panonijo in si jo pridobi ter jo izroči Braclavu. Ogre je plačal z denarjem in z obleko. Ali Ogrni niso bili s tem zadovoljni, ker bi sami radi imeli rodovitno Panonijo. Mojmir II. jih je nagovarjal, da bi napadli Panonijo in se za njega maščevali nad Nemci, pa dokler je živel Arnulf, niso tega storili. Po Arnulfovi smrti, 8. grudna 899 pa so napadli in zavzeli Panonijo. Ptujci in strašljivci so pobegnili, domačini so pa ostali in se sprijaznili z novimi razmerami.¹⁾

(Dalje prih.)

Smešnica. Učitelj, govoreč v šoli o dobrih ljudeh, vpraša Janezka: »Ko bi te tudi oče in mati zapustili, kdo hode zate skrbel?« — Janezek: »Policija«.

Razne stvari.

Domače. (Cesarjev rojstni dan.) V torek so ob 9. uri slovesno sv. mašo peli v stolni cerkvi mil. knezoškof ter končno zapeli zahvalno pesem. Ob 1. uri popoldne pa se je pri mil. nadpastirja zbralo na obed več odličnih gostov. Pri tej priliki so mil. knezoškof v nedoseženo krasnih besedah slavili čednosti presvetlega cesarja. Bog ohrani, Bog obvaruj nam cesarja, Avstrijo!

(Cesarsko odlikovanje.) Gosp. Filip Koderman, nadučitelj na Frankolovem, je dobil od presvetlega cesarja srebrni zaslužni križec. Častitamo!

(Shod volilcev) skliče vlč. g. dr. Gregorec pri Sv. Ani v Slovenskih goricah v gostilni g. Senekoviča v nedeljo, dne 23. avgusta popoldne ob 3. uri, da jim poroča o delovanju v državnem zboru.

(Javna zahvala.) Iz srca lepo se zahvaljujem za trud vlč. gosp. kanoniku in mnogozaslužnemu državnemu poslancu dr. Gregorecu, da so mi pripomogli do državne podpore 70 gld. za popravo po plazu poškodovanega vinograda v Tibolcih pri Sv. Marjeti pod Ptujem. — Jakob Laura, posestnik.

(Zlato poroko) sta v ponedeljek obhajala v Mariboru gospod Karol in gospa Frančiška Scherbaum. Posebno reveži mariborski želijo zlatoporočencema še prav mnoga, srečna leta.

(Poroka.) V ponedeljek ob 6. uri zjutraj je bila pri Sv. Magdalen v Mariboru poroka g. gimnazijskega profesorja Bl. Mateka z gospodično učiteljico Josipino Turk. Poročali so ju preč. g. kanonik in dekan Tomaž Rožanc. Častitamo!

(V zavodu č. šolskih sester) v Mariboru so dne 15. avgusta mil. knezoškof preoblekli devet kandidatij v šolske sestre. Preoblečene so bile: Ana Gabrovec (sestra Pija), Liza Neuwirth (s. Fabijana), Neža Mikec (s. Ema), Marija Ferlan (s. Tekla), Marija Zmazek (s. Justina), Marija Leitgeb (s. Kerubina), Gera Plemenitaš (s. Ljudmila), Marija Högenwarth (s. Alojzija) in Franca Matjašič (s. Koleta).

(Č. g. L. Hudovernik), stolni kapelnik in vikar v Mariboru, je že meseca svečana nevarno zbolel. Te dni se mu je sicer zdravje nekoliko zboljšalo, vendar javno prosi, naj mu še za nekaj časa gospodje in društva prizanesejo z raznimi pismenimi vprašanji.

(Uboj.) Ono nedeljo zvečer so ničvredni fantalini ubili 25letnega Ludovika Kosa, krčmarskega sina iz Oplotnice, v Stranicah, kamor je na biciklu hodil obiskat svoje sestre.

¹⁾ Arpád a Uhorsko, 8—10.

(Č. g. dr. A. Medved), profesor veronauka na mariborski gimnaziji, nam je izjavil, da ponujene kandidature za brežiški okraj ne vsprejme.

(Škofijska sinoda) ali zborovanje bode zopet letos za našo škofijo. To zborovanje bode v Mariboru v cerkvi sv. Alojzija od dne 28. septembra do dne 2. oktobra. Bog daj svoj obilni blagoslov, da bode ta sinoda na veliko korist duhovščini in vernikom!

(Iz Slov. Bistrice.) V ponedeljek je bil pri seji okrajnega zastopa za blagajničarja okrajne hranilnice izvoljen prvokrat znani rodoljub g. Peter Novak, katero mesto je bilo dosedaj le v nemških rokah. Le tako vrlo naprej!

(O živinoreji) je predaval zadnjo nedeljo gosp. živinozdravnik Jelovšek v Lučah. Obžalovati je, da se gospodarji niso v večjem številu prekristnega poduka udeležili.

(Župno cerkev na Rečici) bode pričel prihodnji mesec slikati g. J. Gosar. — Preslikana bode tudi farna cerkev v Lučah po A. Brolliju.

(Ciganska nadloga.) Cigani so ukradli v petek zjutraj, dne 14. avgusta, dva konja v planini nad Novoštitu pri Gornjem gradu.

(Od gornje Savinje.) V Mozirju se je naselil fotograf Fr. Vajs. — V Gornjem gradu tudi davkarija pozna le nemški pečat. Kje je enakopravnost?

(V Solčavi) še sedaj nimajo pošte; hudobni jeziki govoré, da se direkcija ustavlja dvojezičnemu pečatu. — Največje število turistov šteje knjiga pri gosp. Šturmu v Solčavi.

(Slovenske občine) naj do zadnjega septembra vložijo peticije pri deželnem odboru za preosnovitev livske postave. Občino Sv. Janž in Sv. Marjeta na Dravskem polju sta to že storili, zahtevajoč, naj se zajec sme od vsakega pokončati, kateri ga na svojem posestvu zasači.

(Ogenj.) Dne 8. avgusta je zgorelo v Polulah pri Celju gospodarsko poslopje Jožefu Zupancu; zanetil je 4letni otrok. — Okoli 8. ure zvečer dne 11. avgusta pa je zunaj Maribora v spodnjem Pobrežju zgorelo neko gospodarsko poslopje.

(Zaradi ukradenih hlač) in vsled tega iz strahu pred kaznijo se je v Celju pred tednom ustrelil vojak Jakob Zorko.

(V Št. Pavlu v Savinjski dolini) so bile dne 10. avgusta občinske volitve — in čuj in strmi svet: V Savinjski dolini še nemškutarije ni konec; kajti v Št. Pavlu je nemškutarija tega dne dobila večino!

(Okuženi vinogradi.) Koncem leta 1895. je bilo na Štajarskem okuženih 11.894,14 hektarjev; popolnoma uničenih 3300 ha, in od teh z ameriškim trsovjem obnovljenih 1081,76 ha. V vseh državnih trtnicah na Štajarskem so minolo leto pridelali 103.425 korenjakov in 616.420 klučev.

(Najnovejši anarhist?) Na shodu kmetovalcev dne 14. avgusta pri »Stadt Wien« je za gosp. poslancem Fr. Robičem govoril tudi znani Francel Girstmayr. Na koncu svojega govora je kričal: »Ako vsega ne dobimo, kar hočemo, potem postanemo anarhisti!« Torej prekucuh hoče postati Francel, prekucuhi naj postanejo naši kmetje? Ne in nikdar! Zato pa za Francelnom tudi nemško misleči kmetje ne pojdejo!

(V Zrečah) se je meseca julija zavoljo »ošpičkov« morala »zapreti« šola. To se je, kakor postava določuje, naznanilo šolske oblasti, oziroma gospodu okrajnošolskemu nadzorniku. Ali nesreča je hotela, da se je gospod podal nadzorovat šole ravno v Zreče, predno mu je naznanilo bilo prišlo v roke. Našel je torej šolo brez šolarjev. Težko, da se je že kateremu nadzorniku pripetilo tako.

Društvene. (Družba sv. Cirila in Metoda) je imela dne 11. avgusta v Ljubljani letošnjo glavno skupščino in sicer v novem, skoraj dogotovljenem »Narodnem domu«. Družba prav dobro propeva; ima zdaj 132 podružnic, med temi je 28 ženskih, in 21.200 udov. Na Štajarskem je družba ustanovila in podpira slov. otroški vrtec v Celju in v Mariboru, ki sta oba vrlo dobro obiskana. Nova velika družbina šola v Velikovem na Koroškem pa se odpre dne 6. septembra t. l.

(»Slov. pevskega društva«) letošnji koncert v Brežicah je bilo tako sijajen, da še nikoli ne tako. Vseh udeležencev je gotovo bilo nad 2500. Zagrebška vojaška godba je svirala mojstersko, pevci pa so pod vodstvom slavnega Fr. S. Vilharja dovršeno lepo peli. Slava odboru!

(Podružnica sv. Cirila in Metoda) za Vuhred-marnberški okraj ima dne 30. avgusta popoldne ob 4. uri v gostilnici gosp. J. Widmoserja v Vuhredu svoje letno, občno zborovanje z običajnim sporedom. Gosti dobro došli!

(Podružnica sv. Cirila in Metoda na Rečici) v Savinjski dolini bode imela svoj občni zbor v četrtek, dne 27. avgusta 1896 ob 4. uri popoldne na vrtu g. Čuježa z navadnim vsposedom. Po občnem zboru: petje in tamburanje.

Iz drugih krajev. (Predsednik katol. delavskega društva) v Gradcu, vlč. gospod dr. Jožef Neubauer, je od presvetlega cesarja imenovan kanonikom sekovškim.

(Grof Hohenwart), slavni vodja konservativcev avstrijskih, je dne 18. avg. slavil s svojo soprogo zlato poroko. Še na mnoga leta!

(Povodnji na Ogerskem). Začetkom tega tedna so bile na Ogerskem velike povodnji, katere so povzročile narasle reke, posebno Donava, Vag in Litava.

(Vojaški zakonik) je dne 18. avgusta objavil lastnoročno pismo presvetlega cesarja, v katerem se izraža častitka in priznanje tem. baronu Reinländerju v Gradcu povodom petdesetletnice njegovega službovanja.

(Spomina vreden odlok.) Podružnica nemškega »šilvereina« v Frohnleithnu na Gor. Štajarskem je hotela dne 9. avgusta prirediti veselico s srečolovom v društvene namene. Dan pred slavnostjo pa dobi načelnik odlok finančnega ministerstva, da se dovoli srečolov s 3300 srečkami po 5 kr., toda ne na korist nemškega »šilvereina«, temveč za dober namen, ki ga določi okr. glavarstvo. Vsled tega velika jeza med Nemci.

(Za koga je upeljan na Ogerskem) civilni zakon? Za ogerske žide, katerim je po katoliškem cerkvenem pravu zabranjena zveza s katoličani, če se ne spreobrnejo. Prvih osem mesecev namreč se je sklenilo 460 mešanih zakonov med židi in kristjani.

(Priporočba.) Zavarovanje vseh vrst pri »Unio catholica«. Pošteni, delavni zastopniki na deželi se iščejo. Več pove radovoljno glavni zastop v Gradcu, Radetzkygasse št. 1.

(Naš vnanji minister), grof Goluhovski, je dobil od svetlega cesarja največje odlikovanje, namreč red zlatega runa.

(Grof Badeni) je oni dan bil v Holleneggu na Srednjem Štajarskem pri knezu H. Liechtensteinu. Pravijo, da grof Badeni zato hodi na Štajarsko, naj bi grof Wurmbrand zopet postal deželni glavar, ker potem bodo vstopili slovenski poslanci v deželni zbor. Prazna »muja«! Wurmbrand in Attems sta si enaka.

Loterijne številke.

Trst 14. avgusta 1896: 23, 81, 45, 44, 54
Linc » » 65, 43, 35, 45, 12

Kovačnica

z lepim stanovanjem, kjer se že od nekdaj opravlja obrt, poleg okrajne ceste, se takoj v najem da.

Najemnik, koji mora biti izkušen v podkovanju konj, naj se oglasi pri upravnistvu tega lista. 3-3

Lepa kmetija,

5 minut od farne cerkve v Dramljah blizo Celja, je na prodaj. Večji del so travniki, lahko se torej mnogo živine redi, tudi dobre njive, sadnega drevja vsake sorte. Proda se tudi na kose. Več se izv. v Lazah h. št. 17. pri Dramljah. 3-4

Žganjarija

R. Wieserja v Hoči pri Mariboru.

Največa žganjarska zaloga na Štajarskem po čuda nizkih cenah. Zdravilski konjak za bolestanike in okrevance, kemično razložen in spoznan za čisto vinskó prekapnino. 28

Apno

z najboljšega kamna in z drvami žgano, od zidarjev zelo hvaljeno, se dobi v Jelovcu 20 minut od Makol. Velja 100 klgr. 1 gold. Kedaj se ven daje, se lahko pismeno poizvé pri Juriju Černoga v Variši vesi p. Makole. 8-8

Vezi za cepljenje trt iz patentovanega gumija

po načinu profesorja Göthe, kakor tudi dr. Kröczer-ja prodaja jedino pristna

c. in kr. dvorna tovarna za gumi in celluloid

J. N. Schmeidler.

Glavna zaloga: **Dunaj.** Podružnica: VII/2 Stiftgasse 19. I., Graben 10.

Naslov za telegrame: „*Gummischmeidler*“. 10

Kathreiner's
KNEIPPOVA SLADNA KAVA
je kot

primes k bobovi kavi
edino zdrava
kavina pijača.

Dobi se povsod, pol kile za 25 kr.

Svarilo! Zaradi ničvrednih ponarejenih izdelkov je treba paziti na izvorne zavoje z imenom:

Kathreiner

Prekluc!

Jaz podpisani Jožef Zirngast, nadučitelj v Vitani, obžalujem, da sem v jezi zaradi obdolžitve svojega sina Julija Zirngast gledé napisu na šolskem poslopiju ulogo z dne 11. junija 1896 pri okrajnem šolskem svetu vložil, in izjavim, da nisem imel namena in da ga nimam častitega gospoda župnika Jožefa Žičkarja po tem pismu na časti razlaziti. Jožef Zirngast, nadučitelj.

Naznanilo.

Dajem na znanje, da je moja javna, od vlade dovoljena vaga v Mariboru, Sv. Magdalena, Betnavska cesta št. 1. dogotovljena.

V Mariboru, dne 20. avgusta 1896.

Oskar Perko.

!! Novo !!

Pokopališčni zapisnik Friedhofsprotokoll

po novem od preč. kn. šk. ordinarijata in c. kr. glavarstev potrjenim pokopališnem redu sestavljen, se dobiva od slej pri nas 10 pol 35 kr.

„Narodne pesmi“

I. del 2. natis in II. del skupaj 20 kr., po pošti 23 kr. Kdor kupi 20 komadov, dobi jih za 20% ceneje.

Tiskarna sv. Cirila

v Mariboru, koroške ulice 5.

Učenec,

s primerno šolsko oliko se sprejme v trgovino z mešanim blagom pri V. Sket v Žumberku na Dolenjem-Kranjskem. 3-3

Uradne in trgovske

KUVERTE

s firmo priporoča

tiskarna sv. Cirila v Mariboru.

60kratni pridelek

so donesla vsled uradnega potrdila

Bahlsenova zimska semena.

V Avstriji, Nemčiji, Rusiji se pod postavnim varstvom pridelujejo Bahlsenova žita, katerih lastnosti so:

Prihranitev semena, k sejanju je dovolj $\frac{1}{3}$ — $\frac{1}{2}$ drugega semena.

Odpornost velikanska razrastitev

(20—50 bilk iz jednega zrna).

Natančnejši popis moje „triumf“- in „imperijalne“ rži ter mojih izvrstnih vrst pšenice v jesenskem ceniku (zastonj in franko).

Na tisoč zahval in priznanj je pri meni na ogled.

Dajem svete v vseh strokovnih zadevah.

Svarilo. Izvirna semena mojih pridelkov se le pri meni, ki jih pridelujem, dobé. (Pazite na mojo plombo in varstveno znamko).

Vsa druga semenska žita, ki se ponujajo pod mojim imenom, niso ali v nikaki zvezi z mojim priznanim semenom, ali pa so v najboljšem slučaju le posnemanja. 1—5

Semena pri Ernestu Bahlsen, nadzorstvena tvrdka.

Piše naj se moji pisarni: Praga, Heuwagsplatz — Krakovo, Gosposka ulica 9.

Bahlsen Praga ali Bahlsen Krakovo.

Učenec,

z dobrimi šolskimi spričevali, se sprejme takoj ali čez 4 tedne v prodajalnico z mešanim blagom pri Antonu Freissmuth v Cmu-reku (Mureck). 1-2

Kovačija

za podkovanje konj, stara dobra obrt, se ceno odda pri Matiji Vedenik v Zg. Hočah.

Vino

iz Leskovca, 25 polovnjakov starega in do 40 polovnjakov novega, prav dobrega proda liter po 20—26 kr. Katarina Blodnik, trgovka v Leskovcu via Ptuj. Razpošilja tudi na poskušnjo. 2-2

Telegram od Save.

Prosimo, naš deželni poslanec bodi č. g. **Jožef Žičkar**, župnik v Vitanji in rajhenburški rojak!

Več volilcev.

Vsled ugodnega nakupa

Karol Gaber-jeve konkurzne zaloge blaga

bom razprodal isto pod fabriškimi cenami in priporočam zlasti sledeče reči:

Ker se sezona h koncu nagiba:

Perkal, se sme prati	meter po	15—20	kr.
levantin, lepi vzorci	" "	20—26	"
platno z debelimi nitmi	" "	22—26	"
cefir za obleko	" "	20—28	"
atlas satin, franc.	" "	30—36	"

Čudovito po ceni.

Voil de laine za suknje v lepih vzorcih čista volna	meter po	30—40	kr.
---	----------	-------	-----

Velika zaloga

blaga za obleko, dvojne širok.	meter od	20—30	kr.
dijagonal, ševiot dvojne	" "	35—45	"
begé v vseh barvah	" "	30—35	"
modro blago, čista volna	" "	45—55	"
gladko modno blago, v različnih barvah, 130cm široko	po	90	"
črni kašmir, lepa barva	od	50—65	"
črno modno blago, desinirano!	" "	35—45	"
pristni tirolski loden, 130cm širok	po	1 gld.	"

Dokler je kaj v zalogi:

150 kosov lodna za žensko obleko, gladek in kariran, 100cm širok	meter po	26	kr.
--	----------	----	-----

najboljša prilika, oskrbeti se za jesen.

Senzacijonalno:

Svilnato blago za suknje, lepo pisano	meter od gld.	1.—	do	1.25
blago za gospode	" "	— .65	" "	— .90
kamgarn za gospode	" "	1.30	" "	1.80
loden iz Inomosta	" "	1.10	" "	1.30
pristno angleško blago za gospode	" "	2.20	" "	3.—
blago za hlače, dvojne širokosti	" "	— .40	" "	— .50
blago za dečke, se da prati	" "	— .25	" "	— .35
platno za žimnice	" "	— .45	" "	— .55
platneni robei, ducat	" "	1.20	" "	1.50

Najboljša prilika za domačo opravilo.

Šifon, v vseh širokostih	meter od	15—25	kr.
damast, lepo pisan	" "	25—30	"
platno za postelje, v vseh širokostih	" "	45—65	"
prtnina, dobre kakovosti	po	14	"
vojaško platno najboljšo	" "	16	"
molinos, za spodnje hlače	" "	15	"

Dobra prilika za nakup, blagovolite se prepričati!

Flanelni barhent za ženske in otroke, se sme prati 20 kr.; 100 kosov platna iz Rumburga, na solncu beleno, $\frac{3}{8}$ široko, kos po 23 metrov komad 4:50 do 5:50; več 100 kosov modercev za gospé „Stefanie“ 50—90 kr.; predpasniki 20—35 kr.; zastori iz jute, komad 1 gld.; mizne preproge iz jute, komad 70—80 kr.; posteljne preproge od 90 kr. do 1 gld.; zastori iz čipk, meter 20—28 kr., srajce za gospode in gospe 60—80 kr.; srajce po sistemu „Jäger“ komad 50 kr., volna v klopčicah, v vseh barvah po 6 kr.

ter vse potrebno za krojače in šivilje.

Prodava se le

2—3

 na glavnem trgu št. 16 zraven lekarne.